

Vizita Prințului Charles a fost un bun prilej de a ne obloji rănile spirituale și a exagera micile gesturi simbolice pentru ortodocși. Întâlnirea cu Patriarhul Daniel nu a trecut neremarcată, iar aprinderea unei lumânări, momentul de reculegere din Catedrala Patriarhală și închinăciunea făcută conform rânduiei au reprezentat apogeul unei zile în care credincioșii au simțit adierea unui duh cosmopolit asupra orașului.

Antecedentele existau. Pasiunea Prințului pentru satele din Transilvania, unde a cumpărat câteva proprietăți și a reușit o muncă de restaurare/conservare remarcabilă, au dat elan, în trecut, speculațiilor conform cărora moștenitorul coroanei britanice ar înclina să devină un viitor rege (ortodox) al României. Apoi, vizitele sale frecvente la Muntele Athos au hrănit suspiciunile legate de o convertire la ortodoxie, în secret. În anul 2000, de pildă, principele a vizitat de Paști mănăstirea Vatopedu, iar apoi a mers la chilia Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, unde a stat de vorbă cu ieroschimonahul român Dionisie Ignat.

De fiecare dată, însă, purtătorii de cuvânt ai prințului Charles au refuzat să comenteze pe marginea călătoriilor dese pe care moștenitorul coroanei britanice le-a făcut în Sfântul Munte. Totuși, suspiciunile nu au putut fi oprite. Mai ales când, prințul a pus (și) icoane bizantine în capela din Highgrove (reședința sa privată) sau când un călugăr athonit a declarat că "nu există niciun dubiu că în inima sa prințul Charles este ortodox".

La un nivel mai profund, [potrivit propriilor mărturii](#), una din cele mai puternice influențe intelectuale asupra sa a reprezentat-o Philip Sherrard, un filosof britanic, mai puțin cunoscut, de

asemenea, convertit la ortodoxie, dar cu o iradiere impresionantă. (Printre cei atinși de farmecul și anvergura intelectuală a lui Sherrard se numără Episcopul

[Kallistos Ware](#)

. De asemenea, compozitorul favorit al Prințului Charles, Sir John Taverner, cel care a realizat melodia pentru înmormântarea prințesei Diana, s-a convertit la ortodoxie în anul 1977, sub influența lui Sherrard.)

Dacă mai punem în această balanță confesională și faptul că bunica din partea tatălui, Prințesa Alice, s-a călugărit într-o mănăstire ortodoxă, avem suficiente motive să vedem în Prințul Charles cel puțin un simpatizant privilegiat al ortodoxiei, dacă nu mai mult.

Dar asta ar însemna să închidem ochii placid la toate celelalte gesturi, atitudini și declarații religioase ale principelui, care spulberă orice exclusivitate ortodoxă.

În mod semnificativ, Prințul Charles are exact același itinerariu și discurs (cu termenii schimbați, bineînțeles) indiferent de locul în care se află, iar adaptarea sa la cultura locului merită o notă aparte.

Potrivit cardinalului Vincent Nichols, arhiepiscop de Westminster, prezența prințului într-o biserică catolică nu trădează niciun disconfort spiritual, iar în vizitele sale în țările catolice merge la slujbă fără niciun fel de stinghereală confesională.

Ecumenismul moștenitorului coroanei britanice nu se mărginește doar la atât.

Într-o vizită desfășurată în Oman, în anul 1997, prințul a vizitat moschei, a lăudat arhitectura clădirilor și s-a îmbrăcat în portul local. Apoi a declarat că "astăzi, islamul ne poate arăta o cale de a înțelege lumea și a trăi, pe care creștinismul a pierdut-o. Conservarea unei viziuni totale asupra universului stă la baza islamului. La fel ca și budismul sau hinduismul, islamul refuză să separe omul de natură. Poate ar trebui, de pildă, să avem mai mulți profesori musulmani în școlile britanice sau să încurajăm schimbul de profesori".

Mai recent, prințul a admis că s-a apucat să învețe araba, a recunoscut că a ținut postul Ramadanului, a participat îmbrăcat în costum tradițional într-un dans "arda", deși nu s-a ferit să atragă atenția asupra epurării religioase a creștinilor din Orient. [Totuși](#), cu ocazia ultimului Crăciun, el i-a rugat pe credincioșii creștini să se gândească și la fuga profetului Mahomed din

Mecca la Medina, aflat a rândul său în căutarea unui loc unde să-și poată exercita sensibilitatea religioasă.

Prințul cunoaște suficient de bine și iudaismul, iar viitorul îl vede în "redescoperirea adevărilor comune" dintre creștinism și iudaism. De asemenea, prietenia cu principalul rabin al Marii Britanii sau faptul că poartă "[kippa](#)" la întâlnirile cu lideri religioși evrei relevă același scenariu ecumenic.

Religiile Orientului se află și ele pe agenda prințului. În urmă cu patru ani, alături de ducesa de Cornwall, a participat pe malul Gangelui, la [Rishikesh](#), la o sărbătoare oficiată de mai mulți guru, după care a urmat vizita obligatorie la templele hinduse. Spre deosebire de alte ocazii, presa nu a reținut nicio declarație foarte favorabilă religiei locului.

Pe de altă parte, Prințul Charles a produs un incident diplomatic când [a refuzat să participe](#) la un dineu oferit în onoarea primului ministru al Chinei, în semn de protest față de regimul la care sunt supuși călugării tibetani. Dalai Lama, de altfel, îl consideră "cel mai bun prieten al său", deși poate că nu ar trebui pusă prea multă greutate pe cuvintele sale.

Nu în ultimul rând, trebuie precizat că prințul este un anglican devotat, care participă la slujbe și primește împărtășania în genunchi, dacă e să dăm crezare apropiaților.

Se pot amplifica aceste exemple de politețe traditionalistă sau de relativism dogmatic, după cum le vede fiecare. Chiar și sub aceste precauții, însă, semnul domniei și filosofiei lui Charles este trădat de precizarea explicită că în momentul în care va urca pe tron formula consacrată a monarhului englez de "defender of the faith" se va transforma în "defender of faith".

Din acest punct de vedere, apetența sa cvasinediscriminatorie pentru tradiții și religii își are originea într-o filosofie pe care moștenitorul coroanei o îmbrățișează și o încarnează prin acțiunile sale.

Prințul Charles se revendică destul de explicit de la izvoarele perenialismului guenonist. "Învățăturile tradiționaliștilor nu trebuie înțelese sub nicio formă ca fiind o repetare a trecutului –

sau doar ca un prilej de comparație între prezent și trecut. Tradiționaliștii nu au nostalgia trecutului, ci tânjesc după sacru, iar dacă apară trecutul, o fac pentru că în civilizațiile premoderne prezența sacrului era dominantă. Din câte înțeleg, când se referă la Tradiție ei au în vedere o realitate metafizică și principiile subiacente – adevărate acum ca și întotdeauna”, declara prințul într-o conferință din 2006.

Pentru perenialiști, toate culturile și religiile nu sunt altceva decât diverse fațete ale unei realități metafizice mai profunde, de regulă identificate sau asumate cu o variantă sau alta de platonism. În această optică, fără a fi negare, diferențele dintre religii sunt minimizezate, în timp ce asemănările sunt îngroșate. Din perspectiva perenialistă, diferențele le sar în ochi doar celor insuficient iluminați, în timp ce asemănările rămân atributul celor aflați pe trepte ezoterice mai înalte. Această perspectivă circulară distruge apriori orice fel de contraargument, în același timp în care fundamentează o distincție gnostică.

Mai important, adevărul proclamat de perenialiști nu mai este o persoană, ca în ortodoxie, ci un principiu impersonal care se modulează pe fiecare cultură și religie. Contradicția nu poate fi decât supărătoare, și imposibil de conciliat pentru un ortodox serios.

[Părintele Serafim Rose](#), la rândul său influențat puternic în tinerețe de Guenon, remarcă undeva că înainte de a se converti la ortodoxie era mulțumit să se situeze “deasupra tradițiilor”. Abia după ce a luat contact propriu-zis cu ortodoxia, prin urmarea practicii, a descoperit că adevărul nu este o idee, ci o persoană. “Creștinismul ortodox pe care l-am descoperit va supraviețui tuturor încercărilor deoarece nu este doar o tradiție transmisă din generație în generație, cum sunt toate celelalte, ci a fost transmis de Dumnezeu omului”

Apoi, după cum remarcă [Jay Dyer](#), odată înlăturată doctrina teologică a persoanei, individul distinct, particular, nu mai are nicio garanție solidă și devine doar o notă de subsol irelevantă în modulațiile unui Absolut impersonal.

În fine, se pot construi destule argumente care să arate, cred, convingător ce ne așteaptă dincolo de hainele tradiționaliste ale împăraților moderni. În aceeași ordine de idei, prezența în rândurile perenialistilor a unor figuri ca Aldous Huxley, Dugin și alții nu e nici pe departe cea mai atrăgătoare invitație, și ar trebui să fie un semnal de a evita terenul pentru cei mai puțin versați în metafizică.

Prințul Charles, "eroul înaripat"

Scris de Ninel Ganea

Vineri, 31 Martie 2017 07:37

Cât îl privește pe prințul Charles, nu avem nicidecum vreun motiv de a-i suspecta intențiile sau buna credință. Doar că, după cum bine ne învață tradiția noastră ortodoxă, pe oameni îi cunoaștem după roade și după mărturisirea Adevărului.

Explicație foto: Statuia Prințului Charles înaripat, "salvatorul lumii", la picioarele căruia se află trupuri umane, instalată în centrul unui oraș di Amazonia, realizată de un artist brazilian, primită cu emoție de moștenitorul coroanei britanice.